

DIGITALIZAREA ÎN CONTABILITATE

DIGITALIZATION IN ACCOUNTING

Autor: IONELA IVANOV

e-mail: ivanov.ionela@ase.md

Conducător științific: MAIA BAJAN, ORCID: 0000-0001-6903-8275

e-mail: bajan.maia@ase.md

Academia de Studii Economice a Moldovei

Abstract. *Digitalisation is transforming companies and other organisations more fundamentally than the business world has ever seen. The accounting profession is such a field where digital transformations take its tool. When the historical process of accounting is looked at, it is seen that there are revolutionary turning points such as development of double-entry bookkeeping method, uniform accounting system and international accounting standards practices, and use of computer software in accounting. Technology has initiated a radical transformation process by enabling the transfer of accounting to the digital platform. A very important feature of our age is certainly the accelerated evolution of the technological field, characterized by an avalanche of optimal solutions (computer programs) for economic activity. It is difficult to imagine areas such as accounting, marketing or other analysis and evaluation activities without digital tools. The advantages of this software include: fast accessibility, detailed presentation of information and accuracy of errors. In addition to the benefits, there are low accounting costs and time required to complete a task it's faster. One of the challenges for young accountants is artificial intelligence. Another major challenge is cyber security, which needs to be integrated into an entity's decision-making processes. In this article, we aim to describing digitalization impact on the field of management accounting and control.*

Keywords: *accounting, digitalization, accounting software, innovation, cyber security, financial situations*

JEL: M40, M41

Introducere

Repere la alegerea temei au stat schimbările tehnologice din societate, implicit cele din cadrul profesiei contabile și viitoarele urmări, pozitive sau negative, din cadrul acestei meserii. Noile tehnologii au schimbat, atât viața personală a individului cât și cea profesională.

Analiza literaturii de specialitate este bazată pe mai multe metode, cum ar fi:

1. metoda istorică – cunoașterea evoluției acestui domeniu;
2. metoda comparației – impactul la nivel național și internațional;
3. metoda inducției și deducției și metoda analizei și sintezei.

Aceasta afirmă că asupra domeniului au fost făcute cercetări sub diferite aspecte, și anume: aspectul educațional, unde putem menționa articolul „Digitalizarea – mijloc sau scop al educației universitare contabile” [1]; precum și aspectul aplicativ unde putem menționa articolul „Contabilitatea în era digitalizării” ș.a.

Digitalizarea permite îndeplinirea unor sarcini într-un timp foarte scurt decât realizarea lor manual, care poate include anumite greșeli. Astfel, automatizarea proceselor permite economisirea de timp pentru procesele de rutină zilnică. Totodată, acest timp economisit duce la creșterea eficienței personalului din departamentul financiar-contabil.

Sistemele informatice au evoluat extrem de rapid în zilele noastre, într-un timp relativ scurt. Datorită acesteia, companiile au operat la sisteme informatice, pentru ușurarea desfășurării activității lor. Datorită progresului tehnologic, contabilul și auditorul s-a adaptat rapid la alternativele tehnologice apărute în societate.

În contextul activității economice desfășurate de entități, este fixată o creștere a nivelului de digitalizare a proceselor interne. Acest fapt se datorează atât situației pandemice globale COVID-19 dar și urmare a alinierii la cele mai bune practici internaționale pe dimensiunea de eficientizare a activității și optimizare a cheltuielilor și resurselor alocate proceselor din cadrul companiei, precizează AmCham Moldova (American Chamber of Commerce in Moldova).

Una dintre măsurile aplicate pentru a combate pandemia COVID-19 a fost distanțarea socială. Această măsură a avut impact direct asupra circuitului fizic de acte, ceea ce a condus spre scăderea considerabilă a documentelor disponibile în format fizic. În aceste condiții, decisiv devine nivelul de digitalizare deja existentă în cadrul companiei sau capacitatea companiei de a digitaliza rapid procesele contabile.

Astfel, în cadrul comunității de afaceri se reliefează două mari impedimente în ceea ce ține de digitalizarea proceselor interne în cadrul companiilor, și anume:

1. *liberalizarea utilizării semnăturilor simple și a celor necalificate în cadrul relațiilor B2B și intracompanie ;*
2. *digitalizarea arhivei.*

Digitalizarea circuitului de acte și rapoarte la distanță în Republica Moldova se realizează prin intermediul platformelor guvernamentale, printre cele mai des utilizate sunt:

	<p>Se utilizează pentru aplicarea semnăturii electronice: serviciul permite semnarea actelor la distanță prin utilizarea unui sistem informațional securizat;</p>
	<p>Este un sistem informațional care asigură circulația electronică a facturilor între furnizori și beneficiari.</p>
	<p>Prin intermediul platformelor raportare.md, servicii.fisc.md poți depune rapoarte online, evitând contactul fizic și aglomerațiile.</p>
	

Sursa: elaborat de autor

Facilitățile enumerate erau puse la dispoziția antreprenorilor și până la apariția situației pandemice. Totodată, importanța și necesitatea lor s-a evidențiat într-un mod special în circumstanțele actuale. Datorită sistemelor de semnare acte, circulație acte și raportare online, întreprinderile au reușit să facă față măsurilor de restricție impuse de pandemie. Astfel, circulația și semnarea actelor nu s-a stagnat

odată cu distanțarea socială, ci dimpotrivă a devenit o condiție vitală pentru desfășurarea neîntreruptă a activităților economice.

Legea nr.91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, prevede că sunt utilizate trei tipuri de semnătură electronică:

1. semnătura electronică simplă ;
2. semnătura electronică avansată calificată ;
3. semnătura electronică avansată necalificată.

Prezenta legea nu restricționează aplicarea semnăturii simple și a celei necalificate în relațiile intracompanie (cu excepțiile din legi speciale, cum ar fi, de exemplu, Codul muncii, care recunoaște doar aplicarea semnăturii electronice avansate calificate) sau B2B, dacă părțile au aprobat un sistem de identificare a identității semnatarului și de verificare a semnăturii, aflat exclusiv sub controlul lor.

Automatizarea introducerii facturilor

Cele mai folosite programe informatice de către contabilii din Republica Moldova sunt:

1-C Contabilitate folosit de peste 90% de entități din RM. Acesta este utilizat pentru ținerea contabilizării, generarea raportării financiare, statistice și fiscale, evidența personalului și calculul salariilor.

WizCount este utilizat mai mult de IMM-uri care au nevoie de informații financiar-contabile sigure fără a investi în numeroase soluții software costisitoare.

În Republica Moldova	
1-C Contabilitate 	WizCount

Sursa: elaborat de autor

Cele mai folosite programe informatice din România sunt:

SAGA utilizează inteligența artificială., care permite actualizarea rapidă la modificările legislative. Totodată, poate fi utilizată pentru mai multe companii și utilizatori.

NEXUS organizează și integrează procesele economice și resursele afacerii, menține controlul sistemul financiar-contabil, vânzările B2B și retail, cât și comenzile și vânzările online venite de pe site-urile firmei.

CIEL este un soft accesibil de facturare, gestiune, contabilitate pentru afacerile mici. Este o aplicație gratuită și ușoară la utilizare, fiind posibilă accesarea rapidă de oriunde.

Smartis este un sistem informatic complex de gestiune a afacerii, rezolvă problemele legate de activitatea financiar-contabilă, cea comercială și de producție, precum și de gestionarea resurselor unei firme.

Aceste programe sunt folosite în general de entitățile mici și mijlocii, cabinete de contabilitate sau profesioniști contabili.

În România			
SAGA 	NEXUS 	CIEL 	Smartis

Sursa: elaborat de autor

Automatizarea introducerii facturilor în SAGA cu ajutorul BillHeap

Procesarea automatizată a documentelor contabile cu BiilHeap reduce semnificativ nivelul de erori care pot fi cauzate de introducerea manuală. BillHeap calculează peste 15 tipuri de formule matematice pentru a valida datele extrase.

Platforma Billheap a fost creată de o echipă de programatori și contabili coordonați de fondatorul Ion Moșnoi. Acesta a creat platforma BillHeap pentru a ajuta contabilii să elimine procesarea manuală a documentelor folosind Inteligența Artificială. Reduce timpul de procesare de la 30 de minute la câteva secunde pentru facturile cu peste 20 de produse. De la lansarea platformei în anul 2019 până în prezent, BillHeap a procesat peste 600 000 documente: facturi de intrare și ieșire, extrase bancare, invoice de import etc.

Metoda de utilizare a acestei platforme este simplă. Primul pas fiind scanarea și trimiterea facturilor scanate pe email sau whatsapp grupat dupa contul contabil. Al doilea pas este primirea înapoi a fișierului de import în format xml. Iar ultimul pas este de accesa SAGA și de a încărca fișierul.

Acest soft are o mulțime de avantaje, precum securitatea datelor. Datele se păstrează în siguranță pe un server din EU, se folosește un sistem avansat de protecție a datelor cu criptare. Un alt avantaj ar fi procesarea diferitor formate de facturi.

Limitarea erorilor este un avantaj considerabil datorat folosirii programelor contabile, deoarece datorită unor erori datorate neatenției, oboselii sau cauzate de alți factori, în cadrul unei entități pot apărea probleme, își face apariția posibilitatea de fraudă, astfel programele informatice reduc esențial apariția acestora prin sublinierea greșelilor la momentul apariției acestora.

Principalele programe integrate de gestiune utilizate de firmele din România

Programul ERP este un sistem software pentru managementul integrat al proceselor și operațiunilor din diferite zone de business: achiziții, vânzări, contabilitate, producție, managementul relațiilor cu clienții, management proiecte și alte activități ce privesc lanțul logistic.

La baza sistemului ERP există o platformă informatică unică ce permite gestionarea, automatizarea și controlul unor astfel de procese din cadrul unei companii.

Funcționalitățile, utilitatea și avantajele utilizării sistemului ERP, sunt prezentate în figura 1.

Funcționalitățile unui software ERP

- Gestionează integrat componentele de business într-o bază comună de date;
- Colectează, stochează, procesează și centralizează date utile pentru companie;
- Automatizează generarea tuturor documentelor de natură financiar-contabilă
 - Oferă acces securizat la orice informație de interes din cadrul companiei
 - Gestionează activitățile de vânzare, aprovizionare, mentenanță ș.a.m.d.;
- Automatizează și standardizează procesele operaționale și elimină activitățile manuale iterative
- Generează rapoarte pentru departamentele și factorii decizionali din cadrul organizației.

Utilitatea programului ERP:

- Implică un volum mare de operațiuni, date, produse și clienți;
- Deciziile sunt luate cu întârziere, iar rapoartele utilizate în procesul decizional sunt complexe și consumatoare de timp;
- Multiple procese sunt realizate prin activități manuale repetitive, care consumă prea mult timp;
- Este necesară optimizarea planificării resurselor și o gestionare mai eficientă a clienților, de la prospectare până la post-vânzare;

Beneficiile și avantajele sistemului ERP

- Reducerea costurilor și a riscurilor economice;
 - Creșterea eficienței în întreaga companie;
 - Îmbunătățirea acurateței datelor;
 - Trasabilitate a operațiunilor de zi cu zi;
 - Îmbunătățirea colaborării interdepartamentale;
 - Îmbunătățirea timpilor de procesare și livrare;
 - Îmbunătățirea relațiilor cu clienții și partenerii;

Figura 1. Funcționalitățile, utilitatea și avantajele utilizării sistemului ERP

Sursa: elaborat de autor.

Concluzii

În ultimii ani, datorită schimbării tehnologice, lumea a suferit mari schimbări, în deosebi profesia contabilă, care în urma digitalizării poate prezenta diverse rapoarte pentru luarea deciziilor manageriale.

Pentru profesioniștii contabili nu mai este suficient să cunoască doar tehnicile contabile ci trebuie să posede cunoștințe și în domeniul noilor tehnologii care duc la obținerea de avantaje în companiile care le implementează.

Era digitalizării sistemul IT este indispensabil pentru contabilii din zilele noastre, deoarece acesta oferă suport în rezolvarea problemelor și prevenirea riscurilor. În acest caz schimbările determinate de tehnologiile digitale stau între rezolvarea imediată a problemelor apărute și activitățile primordiale ale entității.

Inteligența artificială oferă oportunitatea de a analiza un volum mare de date într-un timp relativ scurt, la fel și creșterea productivității și generarea datelor mai precise la un cost redus, precum și creșterea eficienței contabile.

Digitalizarea contabilității și integrarea acesteia în sistemul informațional al companiei este o necesitate în era care trăim. Sistemul informatic vine la îmbunătățirea performanței companiei, crescând competitivitatea și prezentarea informațiilor contabile în arta care „asigură succesul” companiei. Un important aspect al digitalizării contabilității este transpunerea datelor într-un sistem informatic unic, conectat la realitate.

Referințe bibliografice

1. GRIGOROI, L., LAZARI, L. Digitalizarea: scop sau mijloc al educației contabile universitare. În: Contabilitatea și educația contabilă în societatea digitală, Conferința Științifică Internațională, 4-5 aprilie 2019, ASEM, Chișinău, 2019, p. 19-25, ISBN 978-9975-127-67-7. Disponibil: https://caae.ase.md/files/caae/conf/conf_con_05.04.19.pdf
2. BAJAN, M., LAZARI, L. Contabilitatea în era digitală. În: Competitivitatea și inovarea în economia cunoașterii, Conferința Științifică Internațională, 27-28 Septembrie 2019, Chișinău, 2019, p. 583-588, ISBN 978-9975-75-968-7. Disponibil: https://ase.md/files/publicatii/epub/conf_09.19_teze.pdf
3. BAJAN M. Impactul tehnologiilor informaționale asupra contabilității. În: Conferința Științifică Internațională „Contabilitatea și auditul în condițiile globalizării: realități și perspective de dezvoltare” din 19-20 aprilie 2018. Culegere de articole științifice. Chișinău: ASEM, 2018, pp. 242-249, ISBN 978-9975-127-58-5 Disponibil: https://caae.ase.md/files/caae/conf/conf_con_20.04.18.pdf
4. Boghian, F.-A. Socoliuc, M. Viitorul profesiei contabile în era digitalizării. În: Provocările contabilității în viziunea tinerilor cercetători [online]: culeg. de articole șt.: conf. șt. intern., 12-13 martie 2020. Ed. a 4-a. Chișinău: ASEM, 2020, pp. 175-184. ISBN 978-9975-75-981-6. Disponibil: https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/1234567890/608/Boghian_F-A_Socoliuc_M_%20conf_12.03.20.pdf?sequence=1&isAllowed=y
5. Digitalizarea proceselor interne în cadrul afacerilor – un imperativ în transformarea digitală. Disponibil: <https://www.contabilsef.md/digitalizarea-proceselor-interne-in-cadrul-afacerilor-un-imperativ-in-transformarea-digitala/>
6. Digitalizarea circuitului de acte și rapoarte. Disponibil: <https://dad.md/dad-accountant/digitalizarea-contabilitate/>
7. Automatizarea introducerii facturilor în Saga, <https://billheap.com/#about>
8. Enterprise Resource Planning, https://www.senioreerp.ro/resurse_utile/soft-erp-ce-inseamna-erp-sistem-erp-solutii-erp-romania/